

talte den højtærede Minister, at man jo skal trække en Del fra, som Prioritetshaverne skulle betale. Jeg kunde ikke rigtig se, hvilket Procenttal den højtærede Minister havde brugt for at opgøre den paa Bornholm, men det var i alt Fald betydelig højere end statistisk Bureaus Tal saavel som de i Skattekommissionens Betænkning angivne. Naar vi nemlig tage dem og aldeles bestemt regne ud, hvor højt en Td. af det solgte Hartkorn var beskattet i de sidste 4 Aar, bliver det nøjagtigt 55 $\frac{1}{2}$ pCt. Men efter min Mening er dette betydelig for højt, fordi jeg er ganske sikker paa, at Prioriteten i de Ejendomme, der ere solgte de sidste 4 Aar, er forholdsvis højere end de Ejendommene, der ikke ere solgte i dette Tidsrum, fordi mange af de solgte Ejendomme dog alligevel blive underkastede hvad man paa Landet kalder et Slags tvungent Salg underhaanden. Men jeg regner med 55 $\frac{1}{2}$ pCt., fordi det er det givne Tal, som baade statistisk Bureau og Skattekommissionens Betænkning har; jeg ved altsaa, at der ikke kan siges noget dertil. Men hertil skal jeg saa bemærke, at Bornholmerne eje godt $\frac{1}{3}$ af deres egen Gæld. Jeg ved fra Østifternes Kreditforening, at de Kuponer, der indløses aarlig, udvise, at deres Ejere eje noget over $\frac{1}{3}$, maaske op imod $\frac{2}{5}$ af Pantegælden til Kreditforeningerne i de cirkulerende Kasseobligationer. Jeg er ogsaa sikker paa, at de eje imellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{5}$ af Gælden i Sparekasse og andre Prioriteter, men deraf skal der ogsaa svares Skat. Den højtærede Minister har ikke i Loven, og der er ikke i Landstingets Forslag gjort noget Afdrag, saaledes at man blev fri for at betale Indkomstkildeskatt af de Kapitaler, man selv ejer, men saa kan man dog ikke svare mere end højst 37 pCt. af Gælden; man kan faa dækket, thi man skal jo dog betale Skat af det, man selv ejer. Det kan saa blive 2 Kr. 26 Øre pr. Td. Hartkorn, saaledes at Forhøjelsen bliver 3 Kr. 7 Øre, det vil sige 300 pCt. mere, end den højtærede Finansminister har regnet. Men en Forhøjelse her med 4 Kr. er ingenlunde nogen Fejl; thi man kan gaa ud fra, at ikke alle sekundære Prioritetshavere ville finde sig i, at man fradrager dem Skat, naar Debitorerne betale Renten. Ja, de have jo den Udvej at opsiges Kapitalen eller sætte Renten op; at faa alt fra dem gaar jeg ud fra, Debitorerne ikke kunne, men lad mig sige den største Del. Kreditforeningslaanene paa Bornholm i By og paa Land andrage ca. 18 Mill. Kr., og jeg har som Kreditforeningsrepræsentant er-

faret, at Laanene ikke blive staaende, indtil de blive fuldt amortiserede, de staa i Reglen ikke længere end højst 15—20 Aar, saa blive de byttede om. Men lige saa snart en ny Laantager vil have en Kreditforeningsobligation solgt, tror jeg ikke, han skal glæde sig til at blive fri for at betale denne Skat til Staten, thi det er givet, at, naar han skal sælge sine Obligationer for at faa det ny Laan omsat i kontante Penge, vil Kursen falde de 2 pCt. af Skatten kapitaliseret. Altsaa vil jeg tage det med i Beregningen, man faar altsaa ca. $\frac{1}{4}$ af Gælden godtgjort, naar jeg gaar ud fra, at vi eje mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{5}$ af Gælden; man naar altsaa 25 pCt. Men naar jeg regner med disse Tal, bliver det et Paalæg af ca. 4 Kr. pr. Td. Hartkorn, og Regnestykket er rigtig. Det bliver selvfølgelig mere, naar vi se paa, hvorledes Resultatet vil blive i det praktiske Liv, thi det er givet, at naar en Ejendom skal vurderes, bliver den vurderet højere end Gennemsnittet af de sidste 4 Aars Salgsværdi, og de Ejendomme, der ikke have været solgte de sidste 4 Aar eller maaske ikke i et Tidsrum af en halv Snese Aar, ville blive vurderede betydeligt højere end Gennemsnittet af de sidste 4 Aars Salgspriser. Det er dog Tal, jeg slet ikke skal regne med, men jeg skal holde mig til de givne Tal. Den højtærede Minister udtalte dernæst og opgjorde for Bornholms Vedkommende, at Skattekommissionens Forslag og Folketingets tidligere vedtagne Skattelove vilde bringe os en Lettelse af 3 Kr. 48 Øre. Det er ogsaa fejlt. Den saakaldte Smørafgift var regnet for højt. Ja, der staar angivet, at den opkræves for Tiden med 85 Øre, fordi man regner med Kapitelstaksten for de foregaaende 10 Aar, altsaa 1890—1899; men jeg ser af Cirkulærer fra Landbrugsministeriet til de Repræsentanter, der skulle være med til at bedømme Husmandslodderne, hvad man har regnet med i indværende Finansaar, hvor Smørafgiften der sættes til 86 Øre; og da Kapitelstaksten er 92 i Aar imod 91 i Fjor, er det givet, at den bliver højere. Den højtærede Landbrugsminister har jo allerede beregnet den 1 Øre højere, og det er givet, at den efterhaanden vil blive endnu højere, men det kan der jo tvistes om, hvorvidt vi have Lov til at regne dette med, selv om man kan være ganske sikker paa, at Kapiteltaksten vil blive adskilligt højere om nogle faa Aar. Men med det Beløb, Staten opkræver i Aar, bliver det en lille Difference af 27—2800 Kr., altsaa vi faa kun en Skattelettelse af lidt over 17,000 Kr. Naar